

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра історії музики

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент


Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор


М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент


Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ МУЗИКА В ТЕАТРІ, РТБ ”

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Статус	Вибіркова компонента циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК 2.16)
Загальний обсяг	2 кредити ЄКТС (60 години)
Форма підсумкового контролю	Залік (6)
Термін викладання	6 семестр
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна

Робоча програма навчальної дисципліни «Музика в театрі, РТБ» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

Аделіна Єфіменко – професорка кафедри історії музики Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри *Історії музики* “_21_”
_____ червня _____ 2021 р., протокол № _8_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – дати уявлення про роль та місце музичного мистецтва у театрі та поширити теоретичні знання про функції та значення музичних творів (інструментальних та вокальних) у музичних театральних виставах, кіно тощо.

Завданняб

- визначити різні шляхи використання музики в театральних виставах та кінофільмах;
- визначити роль музичних творів при розкритті характеристики персонажів, часу та місця дії;
- розкрити функціональне навантаження музичного супроводу для створення психологічної атмосфери фільму.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11	Здатність володіти іноземною мовою.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 15	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
3. Програмні результати навчання	
РН 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з

музичного мистецтва.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами									
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс		II курс		III курс		IV курс		
						Всього	у тому числі:				Семестри								
	лекційні	індивідуальні	практичні				1	2	3		4	5	6	7	8				
									Кількість тижнів в семестрі										
									15	15	15	15	15	15	15	15			
Музика в театрі, РТБ		6		2	60	30			30	30							2		

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
III		2	60	30			30	30
	6	2	60	30			30	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6 семестр

Тема 1	Виразність музики, її можливості.	10
Тема 2	Форми вираження музикою внутрішньої дії. Співвідношення музики та глядацького ряду.	5
Тема 3	Драматургічні функції музики в кіно та театрі.	5
Тема 4	Музика в розвитку сюжету	5
Тема 5	Музична образотворчість та деякі особливості музичного образу	5
	Всього годин	30

Самостійна робота 6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Тема 1	Відмінності застосування музики в театрі та кіно	10
Тема 2	Продивитися кіноролик лекції та скласти план й законспектувати основні положення про функціонал кіно-музики	5
	Поточний контроль	2
Тема 3	Характеристика екранного руху. Рух та емоції.	5
Тема 4	Підготувати реферат за тематикою	5
	Підсумковий контроль	3
	Всього годин	30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної роботи	стаціонар	
	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
		100
<i>поточний контроль</i>		50

Відвідування лекцій		5
Конспектування обов'язкової літератури	1 x 15	15
Конспектування додаткової літератури	1 x 15	15
Написання тестів	5 x 2	5
Підготовка реферату і його захист	15 x 1	15
підсумковий контроль (залік)		50
Відповіді на запитання:		
а) Вичерпні відповіді на три запитання		35
б) неповні відповіді на три запитання		20
в) відповідь на два запитання		20
г) відповідь на одне запитання		10
Відповідь на додаткове запитання		5

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний.
2. Репродуктивний.
3. Метод проблемного викладення.
4. Частково-пошуковий, або евристичний.
5. Дослідницький

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Авдеев В.М. Влияние музыкального произведения и его интерпретаций на компоненты музыкального восприятия: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / АН СССР, Институт психологии. – М., 1982. – 18 с.
2. Акопян Л. О точках соприкосновения между теоретическим музыкознанием и глубинной психологией // Музыкальная академия. – 1999. - № 1. – С. 206-212.
3. Арановский М.Г. О психологических предпосылках предметно-пространственных слуховых представлений // Проблемы музыкального мышления: Сб. ст. – М.: Музыка, 1974. – С. 252-271.
4. Арнхейм Р. Перцептуальная динамика музыкального выражения // Арнхейм Р. Новые очерки по психологии искусства. – М.: Прометей, 1994. – С. 235-249.
5. Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс.—Л.: Музгиз, 1963.— 379 с.
6. Ашхаруа-Чолокуа А. Роль ассоциаций в механизме художественного воздействия // Эстетические очерки. – Вып. 5. – М.: Музгиз. – 1979. – С. 137-174.
7. Барсова И. Курт в диалоге наших дней. “СМ”, 1977, ?8.— 118-125 с.
8. Блинова М. Физиологические основы элементарного звукового синтеза. // Вопросы теории и эстетики музыки . Вып.2— Л.:Музгиз, 1963.—с.216-230.
9. Блинова С. Человек. Духовность. Медитация... // Музыкальная академия. – 1994. - ? 1. – С. 41-45.
10. Корганов Т., Фролов И. Кино и музыка. Музыка в драматургии фильма
11. Т.Корганов, И.Фролов. - М.: Искусство, 1964. - 264с.
12. Петрова И. Ф. Музыка советского кино / И.Ф.Петрова. - М.: Искусство, 1964. - 214с.

13. Гозенпуд А. Краткий оперный словарь 2-е издание./ А.Гозенпуд. - К., 1986. - 296 с.
14. Баннік В.М. Режисура та майстерність актора / В.М.Баннік. - Олександрія: ОлександріяПрес, 1997.-80 с.
15. Кисіль О.Г. Український театр / О.Г.Кисіль. - К.: Мистецтво, 1968. - 259с.
Михеева Л., Розова Т. В мире оперы. Популярное почерки / Л.Михеева, Т.Розова. - Л.: Сов. композитор, 1989. - 168с.
16. Михеева Л., Орелович А. В мире оперетты. Путеводитель / Л.Михеева, А.Орелович. - Л.: Сов. композитор, 1977. - 384 с.
17. Фрид З. Музыка в советском кино / З.Фрид. - Л.: Искусство, 1967. - 182с.
18. Беляева-Экземплярская С.Н. Заметки о психологии восприятия времени в музыке // Проблемы музыкального мышления – М.: Музыка, 1974. – С. 303-329.
19. Брусиловский Л.С. Музыкалотерапия // Руководство по психотерапии / Под ред. В.Е. Рожнова. - Ташкент: Мед. УзССР, 1979. – С. 176-192.
20. Вагнер Р. Избранные работы. Вступ. Статья А.Ф.Лосева. Пер с нем.— М.:Иск-во, 1978.—695 с.
21. Введение в философию; учебник высших учебных заведений в 2 частях, Ч.1.- М.: Политиздат, 1990.- 367 с.
22. Вертгеймер М. О гештальттеории. //Хрестоматия по истории психологии (нач.10-х—середина 30-х годов XXв.) Под ред. П.Гальперина, А.Ждан. – М.: Изд-во МГУ, 1980.—с.84-99
23. Воронцов Г.Л. Ещё раз о катарсисе // Советская музыка. – 1991. - ? 11. – С. 98-100.
24. Выготский Л. Психология искусства – М.: Искусство, 1964.— 392 с.
25. Выготский Л. Развитие высших психических функций. М.: Политиздат, 1960.— 279 с.
26. Гапон Н. Психотерапія емоційного життя засобами малюнку та музики // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Мистецтво і освіта: Зб. наук. пр. / Ред. С.О.Черепанової. – Вип. 3. – Львів: Каменяр, 1998. – С. 153-161.
27. Герасимова-Персидская Н.А. Историческая обусловленность музыкального восприятия и типология культуры // Музыкальное восприятие как предмет комплексного исследования: Сб. ст. – К.: Музична Україна, 1986. – С. 18-28.
28. Герцман Е.В. Античная музыкальная педагогика. – СПб.: Алетейя, 1996. – 345 с.
29. Головинский Г. О вариантности восприятия музыкального образа: Из наблюдений над массовым слушателем музыки // Восприятие музыки: Сб. ст. – М.: Музыка, 1980. – С. 127-140.
30. “Homo Musicus”. Альманах по музыкальной психологии. - М.: 1994. - с. 7 - 27.
31. Готсдинер А.Л. О стадиях формирования музыкального восприятия // Проблемы музыкального мышления: Сб. ст. – М.: Музыка, 1974. – С. 230-251.
32. Драганчук В.М. Історія музикотерапії як підґрунтя нових психолого-педагогічних систем // Проблеми педагогічних технологій: Зб. наук. праць. –

- Вип. 3. – Луцьк: Волинський академічний дім (книгарня “Планета”), 2000. - С. 10-17.
33. Жак-Далькроз Э. Ритм. Его воспитательное значение для искусства: 6-я лекция. - Пг.: Театр и искусство, 1914.
 34. Ждан А. История психологии: Учебник.— М.: Изд-во МГУ, 1990.—367 с.
 35. Зинькевич Е. Значение генетико-типологического аспекта в анализе современной музыки // Музыкальное произведение: сущность, аспекты анализа: Сб. ст. / Сост. И.А.Котляревский, Д.Г.Терентьев. – К.: Музична Україна, 1998. – С. 96-102.
 36. История зарубежной психологии (30-60-е годы XX ст.) Тексты. Под ред. П.Гальперина, А.Ждан. – М.: Изд-во МГУ, 1986.- 344 с.
 37. Кадцын Л. Процесс слушательского восприятия и усвоение музыкальных произведений // Музыкальное произведение: сущность, аспекты анализа: Сб. ст. / Сост. И.А.Котляревский, Д.Г.Терентьев. – К.: Музична Україна, 1998. – С. 102-111.
 38. Кечхуашвили Г.Н. К проблеме психологии восприятия музыки // Вопросы музыкознания: Сб. ст. – Т. 3. - М.: Музыка, 1960. - С. 303-323.
 39. Кияновская Л.А. Функции программности в музыкально - историческом процессе: Диссертация на соискание учёной степени кандидата искусствоведения. -К., 1983. – Рукопись. С. 19-23.
 40. Кёлер В. Некоторые задачи гештальтпсихологии //Хрестоматия по истории психологии (нач.10-х—середина 30-х годов XXв.) Под ред. П.Гальперина, А.Ждан. – М.: Изд-во МГУ, 1980.—с.102-122.
 41. Кёлер В. Об изоморфизме // Хрестоматия по истории психологии (нач.10-х—середина 30-х годов XXв.) Под ред. П.Гальперина, А.Ждан. – М.: Изд-во МГУ, 1980.—с.99-102.
 42. Костюк А. Восприятие мелодии: мелодические параметры восприятия музыки.— К.: Наук.думка, 1986.— 191 с.
 43. Костюк О. Сприймання музики й художня культура слухача.— К.: Наук.думка, 1965.— 123 с.
 44. Кузин С. Психология. Учебник. М., Высш.школа, 1974.— 280с.
 45. Кривцун О.А. Психология искусства // Кривцун О.А. Эстетика: Учебник. - М.: Аспект Пресс, 1998.
 46. Левин К. Определение понятия “поле в данный момент”\\ Хрестоматия по истории психологии (нач.10-х—середина 30-х годов XXв.) Под ред. П.Гальперина, А.Ждан. – М.: Изд-во МГУ, 1980.—с.131-146.
 47. Левин К. Топология и теория поля // Хрестоматия по истории психологии (нач.10-х—середина 30-х годов XXв.) Под ред. П.Гальперина, А.Ждан. – М.: Изд-во МГУ, 1980.—с.122-131.
 48. Мазель Л. О мелодии. — М. : Музгиз, 1952.—385с.
 49. Мазель Л., Рыжкин И. Очерки по истории теоретического музыкознания. Вып.2. М.-Л. : Музгиз, 1939.— 246 с.
 50. Мазель Л. Проблемы класической гармонии.— М.Музыка, 1972.—616с.
 51. Мазель Л.А. Интонация и музыкальный образ. - М.: Музыка, 1965. – 354 с.

52. Малышев И.В., Рыбинцева Г.В. Социодинамика художественного сознания / Ростовская консерватория им. С.В.Рахманинова. – Ростов-на-Дону: Изд-во РГПИ, 1992. – 168 с.
53. Маркус С. История музыкальной эстетики, т.2. М.: Музыка, 1968.— 687с.
54. Медінцев В. Психологія музики і парадигма діалогу // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Мистецтво і освіта: Зб. Наук. праць за ред. С.О.Черепанової. – Вип. 3. – Львів: Каменяр, 1998. – С. 147-152.
55. Медушевский В. О динамическом контрасте в музыке. Сб.”Эстетические очерки”, вып.2—М.: Музыка, 1967.—57-81с.
56. Медушевский В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки.— М.:Музыка, 1976.—254 с.
57. Моль А. Теория информации и эстетическое восприятие // Под ред. Р.Х.Заринова и В.В.Иванова. - М.: Мир, 1966.
58. Музыкальная акустика. Сб. под ред. А.Н.Гарбузова. – М.: Музгиз, 1954.— 218с.
59. Назайкинский Е. Звуковой мир музыки.— М.: Музыка, 1988.— 254 с.
60. Назайкинский Е. О психологии музыкального восприятия.— М.: Музыка, 1972.— 383 с.
61. Петрушин В.И. Музыкальная психология: Для студентов средних и высших музыкальных учебных заведений. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Владос, 1997. – 384 с.
62. Петрушин В.И. Музыкальная психотерапия. Теория и практика: Учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по педагогических специальностям. – М.: Владос, 1999. – 176 с.
63. Роменець В. Історія психології ХІХ-поч.ХХст.— К.: Вища школа, 1995.— 614с.
64. Роменець В. Психологія творчості. – Вид. 2-ге, доп. – К.: Либідь, 2001.
65. Современная западная философия. Словарь.—М.: Сов. Энциклопедия, 1991.
66. Теплов Б. Психология музыкальных способностей. - М.:Музгиз, 1947,— 566с.

Додаткова література:

67. Шопенгауэр А. Собрание сочинений в пяти томах, Том 1. Перевод с немецкого Ю.И.Айхенвальда. - М.:“Московский Клуб”, 1992.— 395 с.,илл.
68. Adorno T. W. Ästhetische Theorie. - Frankfurt-am-Main: Suhrkamp, 1993. - 572S
69. Adorno T.W. Einleitung in die Musiksoziologie. - Frankfurt- am-Main: Suhrkamp, 1994. - 272 S.
70. Brockhaus- Enzyklopädie, B.9, Mannheim, 1989.— S.506-509.
71. Dorsch O. Psychologisches Wörterbuch. – Bern : Hans Huber Verlag, 1987.
72. Grubitsch S., Rexilius G Ganzheits- und Gestaltpsychologie, aus “Psychologische Grundbegriffe”.—Hamburg.:Verlag Reinbek, 1987.— 356-373 S-
73. Hirschberger J. Kleine Philosophiegeschichte. – Freiburg: Herder Verlag, 1992.— S.194 -213.
74. Kurth E. Die Voraussetzungen der theoretischen Harmonik und der tonalen Darstellungssysteme. –Bern:Akademische Buchhandlung von Max Drechsel 1913

— 148 S.

75. Kurth E. Grundlagen des linearen Kontrapunkts. Berlin, Max Hesses Verlag, 1925—458 S.
76. Kurth E. Musikpsychologie. - Berlin, Max Hesses Verlag, 1931. - 323 S.
77. Motte-Haber Helga de la. Musikpsychologie. Eine Einführung. — Köln: Musikverlag: Hans Gerig, 1996. - 496 S.
78. Riemann H. Musiklexikon. Berlin-Leipzig: Max Hesses Verlag, 1916. 1276 S.
79. Störig H.J. Kleine Weltgeschichte der Philosophie – Fischer Verlag, 1993. S.532-548.
80. Wellek A. Das absolute Geist und seine Typen. - Berlin: Verlag Breitkopf& Gärtel, 1938.-248S.
81. T.W.Adorno (1962). Einleitung in die Musiksoziologie. Frankfurt/M: Suhrkamp (2. Aufl.).
82. H. Bartel (1997). Handbuch der musikalischen Figurenlehre. Laaber-Verlag: Laaber.
83. K.E.Behne (1986). Hörertypologien. Zur Psychologie des jugendlichen Musikgeschmacks. Regensburg: Bosse.
84. H.Bruhn, R.Oerter, H.Rüsing (Hrsg.) (1993). Musikpsychologie. Ein Handbuch. Rowohlt's Enzyklopädie. (2. Aufl.).
85. C.Dallhaus & H.Eggebrecht (1985). Was ist Musik? Wilhelmshaven: Heinrichshofen.
86. C.Dallhaus & H. de la Motte-Haber (Hrsg.). Systematische Musikwissenschaft. Neues Handbuch für Musikwissenschaft (1982, Bd. 10). Laaber: Laaber.
87. H.Loos (1993). Weihnachten in der Musik. Köln: Hudrun Schröder Verlag.
88. H.de la Motte-Haber (1996). Handbuch für Musikpsychologie. Laaber-Verlag:Laaber (2. Aufl.).
89. H.de la Motte-Haber (Hrsg.) (1991). Nationalstil und nationale Haltung. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, u.a.